

VELGERGUIDE OM ASYLPOLITIKK 2013

I presentasjonen av de ulike partiene gis først en oppsummering av de viktigste funnene om det aktuelle partiet. Her har vi hentet ut de standpunktene, handlingene og uttalelsene som vi mener best illustrerer partiets asylpolitikk.

Deretter gis en grundigere presentasjon av hva som står om asylpolitikk i partiets program for den kommende stortingsperioden. Teksten her bygger altså på partiets egen framstilling av sin politikk på asylfeltet.

I den neste delen omtales politikken partiet har gjennomført i praksis, og illustrerende uttalelser fra representanter for partiet. Her omtales politikken som har blitt ført mens partiet har vært i regjering, eller hvilke forslag partiet har kommet med i opposisjon. Også partienes uttalelser og forslag i forbindelse med valgkampen 2013 omtales.

I den siste delen gis en kort gjennomgang av hva som tidligere har vært partiets politikk. Presentasjonen bygger hovedsakelig på partiets programmer tilbake til 80-tallet.

For noen av de minste partiene gis ingen eller svært korte beskrivelser under enkelte punkter. For eksempel vil ikke Miljøpartiet De Grønnes tidligere politikk eller uttalelser bli omtalt, siden dette er det første stortingsvalget hvor partiet ikke spiller en ubetydelig rolle.

Rekkefølgen er bestemt av partienes størrelse ved stortingsvalget i 2009.

ARBEIDERPARTIET

Oppsummering:

Arbeiderpartiet har de siste årene ført en veldig streng asylpolitikk, og den rødgrønne regjeringen har gjennomført kraftige innstramminger. Asylpolitikken er nå strammet inn omtrent så mye det er mulig uten å bryte internasjonale konvensjoner.

Arbeiderpartiet har stått for en asylpraksis som på mange områder går på tvers av FNs anbefalinger - selv om det står i partiprogrammet at anbefalingene skal være et viktig grunnlag for politikken. Arbeiderpartiet har programfestet flere liberaliserende endringer som de ikke har gjennomført etter åtte år ved makten, for eksempel å øke antallet kvoteflyktninger til 1500.

Arbeiderpartiet fører en streng politikk overfor papirløse og lengeværende barn. Humanitære hensyn tillegges lite vekt, og det skal i dag veldig mye til å få opphold på humanitært grunnlag. Arbeiderpartiet innførte ordningen med midlertidige tillatelser til enslige asylsøkerbarn mellom 16 og 18 år, som innebærer at barna kan bo og gå på skole i Norge fram til de er myndige, men så kan sendes ut.

Sentrale Arbeiderparti-representanter kommer ofte med uttalelser som bidrar til mistenkeliggjøring av asylsøkere. De formidler et inntrykk av at flertallet av asylsøkere skjuler sin identitet, selv om dette ikke er tilfelle. Jens Stoltenberg har gjennom flere uttalelser bidratt til at asylsøkere assosieres med kriminalitet og terrorisme.

Mange internt i partiet er uenige i Arbeiderpartiets asylpolitikk, men har så langt ikke fått gjennomslag.

+ Tar klart til orde mot menneskerettsstridige forslag fra Frp.

- Bryter med FN-anbefalinger.
- Humanitetshensyn tillegges lite vekt. Hard linje overfor blant annet papirløse og lengeværende barn.
- Uttalelser fra partitopper som bidrar til mistenkeliggjøring av asylsøkere.

Terningkast: 2

Partiprogrammet sier:

Arbeiderpartiet mener at innvandring er grunnleggende positivt, men at Norge ikke kan ta imot alle som ønsker å bosette seg her. Arbeiderpartiet ønsker en human, rettferdig og konsekvent asylpolitikk basert på Norges internasjonale forpliktelser.

Norge har et moralsk ansvar for å ta i mot mennesker som flykter fra krig og forfølgelse. De som har behov for beskyttelse, skal få det. Arbeiderpartiet mener at anbefalingene fra FNs høykommissær for flyktninger skal være et viktig grunnlag for politikken. Antallet kvoteflyktninger bør økes til minst 1500 årlig.

Arbeiderpartiet ønsker en brukervennlig og effektiv utlendingsforvaltning og reduserte saksbehandlingstider. De som kommer til Norge har et ansvar for selv å dokumentere egen identitet og levere inn nødvendige papirer.

De som har fått avslag, har plikt til å reise ut. Arbeiderpartiet mener at returer er viktig for å opprettholde asylsystemets legitimitet, og ønsker derfor en aktiv returpolitikk – både flere frivillige returer og tvangsutsendelser. De vil inngå returavtaler med flere land.

Barn med beskyttelsesbehov eller de som trenger opphold av sterke humanitære grunner, skal få opphold i Norge. Enslige asylsøkerbarn er utsatt, og barnevernet må aktivt følge dem opp. Barna skal få rett til videregående opplæring. Arbeiderpartiet skal vurdere om det er nødvendig å justere regelverket for lengeværende barn når de vet mer om hvorvidt praksis ivaretar barnets beste etter intensjonen.

Asylmottakene skal være nøkterne, og folk bør bo der så kort tid som mulig. Arbeiderpartiet er opptatt av rask bosetting og ønsker en bedre og mer forpliktende samarbeidsavtale om bosetting mellom myndigheter og kommuner.

Kommentar: Ingen av Arbeiderpartiets krav i asylpolitikken handler om å sikre at de som trenger beskyttelse, skal få det. Det står at Norge skal støtte arbeidet til FNs høykommissær for flyktninger, men det står ikke at FNs anbefalinger skal respekteres. Mange av kravene gjelder effektivisering og retur.

Arbeiderpartiet har sagt og gjort:

Den rødgrønne regjeringen har ført en streng asylpolitikk som ikke skiller seg nevneverdig fra den restriktive linjen Erna Solberg innførte som kommunalminister mellom 2001 og 2005. De rødgrønne viderefører en politikk hvor Norge ikke respekterer FNs anbefalinger.

De siste årene har det vært et politisk mål for Arbeiderpartiet å redusere antallet asylsøkere til Norge. Sentrale Ap-politikere, som statsminister Jens Stoltenberg og

statssekretærene Libe Rieber-Mohn og Pål Lønseth, har beskrevet lave ankomsttall som en suksess og noe som viser at deres politikk virker.

Arbeiderpartiets strenge linje i asylpolitikken møter betydelig motstand internt i partiet. AUF og flere fylkeslag ønsker en asylpolitikk som i større grad er preget av solidaritet og humanitet. Så langt har de imidlertid fått lite gjennomslag.

Innstramminger 2008

Regjeringspartiene hadde i 2005 vært enige om å føre en human og rettssikker asylpolitikk. De første årene gjennomførte regjeringen en del liberaliseringer, men førte samtidig en veldig restriktiv asylpolitikk på mange områder.

Høsten 2008 presenterte regjeringen 13 punkter med innstramminger av asylpolitikken. Med innstrammingene la Arbeiderpartiet seg på en mye mer restriktiv linje enn tidligere. Fra 2008 ble det viktigste å sende et signal om at Norge fører en streng politikk, slik at færre mennesker kommer og søker beskyttelse her. Innstrammingene ble samlet i ei pakke nettopp for å gi en sterk signaleffekt.

Formålet med innstrammingene i 2008 var angivelig å redusere antallet asylsøkere uten beskyttelsesbehov. Flere av innstrammingstiltakene rammet imidlertid grupper som ifølge FN burde gis beskyttelse/asyl og som tidligere ble ansett av norske myndigheter å ha beskyttelsesbehov. En av regjeringens metoder for å nå målet om reduksjon i antallet asylsøkere som ikke trenger beskyttelse, var altså å heve terskelen for beskyttelse/asyl og snevre inn gruppen som ble ansett å ha behov for beskyttelse. Norske myndigheter satte til side FNs anbefalinger, og de som fikk avslag ble så framstilt som lykkejegere som kom til Norge av materielle årsaker.

Ett av innstrammingstiltakene fra de rødgrønne var å innføre midlertidige tillatelser til enslige asylsøkerbarn mellom 16 og 18 år uten omsorgspersoner i hjemlandet. Disse barna får tillatelse til å være i Norge fram til de fyller 18 år, og kan sendes ut av landet så snart de er myndige. Statssekretær Pål Lønseth har uttalt at behandlingen av disse barna har en viktig signaleffekt.

Et annet tiltak gjaldt praksisen for når asylsøkere som risikerer å miste livet eller bli utsatt for alvorlige overgrep på hjemstedet kan gis avslag og henvises til å bosette seg i en annen del av hjemlandet – såkalt internflukt. Regjeringen vedtok at asylsøkere nå kunne henvises til internflukt i områder de ikke hadde noen tilknytning til. Innstrammingen innebar et brudd med FNs anbefalinger, vedtatt i forskrifts form.

Regjeringen besluttet at norsk praksis i asylsaker i hovedtrekk skal samsvare med praksis i andre sammenlignbare land. Det betyr i realiteten at europeiske land følger hverandres innstramminger og deltar i et kappløp om å ha den mest restriktive praksisen.

Regjeringen fastslo også at arbeidet med å inngå flere returavtaler skulle intensiveres.

Et annet innstrammingstiltak var å gi departementet mulighet til å instruere utlendingsforvaltningen til å bryte FNs anbefalinger. I disse tilfellene skulle praksis ikke prøves i stornemnd, som er fagorganet Utlendingsnemndas høyeste myndighet.

Regjeringen besluttet videre at det skulle gjennomføres returer til Hellas, selv om forholdene der var sterkt kritikkverdige og kun et fåtall asylsøkere ble gitt mulighet til å registrere sin asylsak. Det var viktigere for regjeringen at norsk praksis var tilpasset andre lands praksis enn at den var i overensstemmelse med internasjonale menneskerettighetsforpliktelser.

Retorikk og begrepsbruk

Også Arbeiderpartiets retorikk har blitt mye tøffere de siste årene. Arbeiderpartiet snakker i dag lite om solidaritet med mennesker på flukt og Norges moralske ansvar for å hjelpe mennesker i en fortvilt situasjon. Derimot understreker de ofte behovet for kontroll, viktigheten av å redusere antallet asylsøkere og at Norge ikke skal motta en uforholdsmessig stor andel asylsøkere. Mange uttalelser preges av en mistro mot mennesker som søker beskyttelse i Norge.

Arbeiderpartiet har hyppig brukt uttrykk som «grunnløse asylsøknader» og «personer uten beskyttelsesbehov». Betegnelsene har bidratt til å skape et bilde av asylsøkere som personer som kommer til Norge av økonomiske årsaker. Uttrykket «grunnløse søknader» kan gi inntrykk av at asylsøkere forsøker å lure seg til opphold i Norge. Språkbruken bidrar til å mistenkeliggjøre asylsøkere som gruppe og til å underminere deres troverdighet.

Ord som krigsflyktninger, torturofre og opposisjonelle er i dag lite brukt i asylpolitiske diskusjoner. Disse betegnelse viser til grunnene til at folk flykter til Norge. Arbeiderpartiet har bidratt til et restriktivt klima ved i stedet å bruke begreper som «grunnløse» og «id-løse» langt oftere. Disse uttrykkene framhever problematiske sider ved asylordningen som kan begrunne en streng asylpraksis.

Arbeiderpartiet har også insistert på å bruke uttrykket «returnektare» i stedet for «papirløse» om mennesker som ikke har oppholdstillatelse i Norge. Uttrykksmåten flytter oppmerksomheten fra de ekstremt vanskelige humanitære forholdene mange av disse mennesker lever under, og over på det forhold at de ikke har etterlevd forpliktelsen til å reise ut av landet.

Identitet

Dokumentasjon av asylsøkeres identitet har vært et viktig tema for Arbeiderpartiet de siste årene. Myndighetene har en legitim interesse i å kjenne asylsøkeres identitet, blant annet av sikkerhetshensyn og for å kunne returnere personer etter avslag. Denne interessen kan imidlertid fortrenge forståelsen for flyktnings situasjon, og at det ofte er gode grunner til at de ikke kan dokumentere sin identitet med gyldige reisedokumenter.

Arbeiderpartiet har ofte brukt betegnelser som «skjult id» og «id-løse» om asylsøkere som ikke har dokumentert identiteten med pass. Blant annet har Jan Bøhler uttalt at folk som skjuler identiteten sin aldri har ærlige hensikter. Statssekretær Pål Lønseth har flere ganger uttalt at ni av ti asylsøkere er id-løse. UDI har derimot framholdt at over 90 prosent av asylsøkerne dokumenterer eller samarbeider om å sannsynliggjøre sin identitet, og at det ikke er grunn til å mistenkeliggjøre ni av ti asylsøkere for å ville skjule identiteten sin.

Advokat og ytringsfrihetsekspert Jon Wessel-Aas har kritisert myndighetenes uttalelser om asylsøkere og id-dokumenter. På et seminar om hatefulle ytringer i regi av Amnesty International i mars 2013 uttalte han seg kritisk til at representanter for regjeringen ytrer seg på misvisende måter om en sårbar gruppe. I stedet for å bekjempe fordommer, bidrar myndighetene på denne måten til å nøre opp under og i verste fall legitimere den fremmedfiendtligheten man sier må bekjempes. Ifølge Wessel-Aas er dette et større problem enn at det finnes bloggere som Fjordman.

Asylsøkere og kriminalitet

Flere uttalelser fra Arbeiderpartipolitikere har også bidratt til at mange forbinder asylsøkere med kriminalitet. I en valgkampdebatt i 2009 kom Frp-leder Siv Jensen med følgende uttalelse: «Det folk ute i Oslos gater ser, er en stadig økende flom av kriminelle asylsøkere som selger dop og voldtar jenter uten grunn.» Statsminister Jens Stoltenberg, som var den neste som fikk ordet, protesterte ikke på Jensens virkelighetsbeskrivelse. I stedet listet han opp tiltak som skulle redusere ankomstene. Stoltenbergs opptreden etterlot et inntrykk av at han aksepterte Jensens beskrivelse av forholdene, og at en strengere asylpolitikk var måten å løse det på.

Sommeren 2010 framstilte statsminister Jens Stoltenberg og justisminister Knut Storberget regjeringens asylinnstramminger som en viktig del av regjeringens kamp mot terror. I perioden med mange overfallsvoldtekter i 2011 ble statsminister Jens Stoltenberg spurt om hva regjeringen gjorde for å motvirke flere slike overgrep. Stoltenberg svarte med å redegjøre for regjeringens retur- og innstramningstiltak i asylpolitikken.

Disse og lignende uttalelser skaper et inntrykk av at veldig mange asylsøkere er kriminelle. Veldig alvorlige kriminelle handlinger kobles til asylsøkere, gjerne uten at det er empirisk grunnlag for sammenstillingen. Uttalelsene fra profilerte Arbeiderpartipolitikere er egnet til å skape sterk mistro mot asylsøkere, og bidrar til at asylsøkere generelt assosieres med kriminalitet.

Papirløse

Arbeiderpartiet står for en veldig hard linje overfor personer uten lovlig opphold i Norge, såkalte papirløse. Voksne papirløse har ingen utsikter til å få oppholdstillatelse i Norge, og humanitetshensyn tillegges ingen vekt i disse sakene. Norge er ett av få europeiske land som ikke har funnet noen løsninger for denne gruppen mennesker.

Det finnes mennesker som har vært papirløse i Norge med svært begrensa rettigheter i opptil tjue år. Mange utnyttes i svart arbeid og mange sliter med store psykiske og fysiske helseplager. Papirløse har bare rett til helsehjelp som ikke kan vente, noe som blant annet innebærer at mennesker med kroniske plager ikke får behandling før situasjonen er akutt.

I forbindelse med Maria Amelie-saken i 2011 uttalte statssekretær Pål Lønseth at å gi tillatelse til papirløse ville kunne tiltrekke mange tusen grunnløse asylsøkere til Norge. Å gi papirløse oppholdstillatelse på humanitært grunnlag ville ifølge ham undergrave utlendingsforvaltningens vedtak og returarbeid, og i ytterste konsekvens selve asylinstituttet.

Lengeværende barn

Også overfor barn som har vært lenge i Norge og som har en sterk tilknytning til landet, fører Arbeiderpartiet en veldig streng politikk. Det finnes barn som har vært i Norge i over ti år og som likevel får avslag. FNs barnekomité har kritisert norske myndigheters praksis overfor de lengeværende barna, og helsepersonell uttrykker dyp bekymring

Arbeiderpartiet mener at hensynet til barnas beste tillegges tilstrekkelig vekt. De er mer opptatt av å ha et rettferdig og forutsigbart regelverk. Statsminister Jens Stoltenberg har uttalt at vi ikke kan åpne for et system som premierer dem som jukser med sin identitet, og som gir feilaktige opplysninger om hvor de kommer fra, eller gi særbehandling i tilfeller der barn skyves foran.

Arbeiderpartiet mener at det er viktigere at uønska opptreden ikke premieres enn at hensynet til barnets beste og deres tilknytning til Norge prioriteres. Politikken innebærer at barna må betale prisen for foreldrenes feil. Arbeiderpartiet ønsker ikke en maksgrænse for hvor lenge barn kan være i Norge før de skal gis oppholdstillatelse.

Retursatsing

Den rødgrønne regjeringen har vært opptatt av å returnere asylsøkere med avslag. De har innført tiltak for at flere skal returnere frivillig, og gjennomført flere tvangsmessige returer enn tidligere. Flere returoperasjoner er kritisert av FNs høykommissær for flyktninger, blant annet fordi mange asylsøkere har fått avslag i strid med FNs anbefalinger.

Regjeringen er opptatt av å inngå såkalte returavtaler med land som det skal returneres mange asylsøkere til. I januar 2012 inngikk Norge en returavtale med Etiopia. Avtalen ble sterkt kritisert, blant annet av FNs høykommissær for menneskerettigheter. Mange fryktet at politisk opposisjonelle og andre utsatte grupper skulle sendes tilbake til myndighetsforfølgelse. Så langt har imidlertid returavtalen hatt liten praktisk betydning, og det er fortsatt vanskelig å sende etiopiere ut med tvang. Asylpraksis for denne gruppen er imidlertid justert, slik at mange av dem som tidligere har fått mange avslag, nå er innvilget flyktningstatus på bakgrunn av myndighetskritikk og politisk aktivitet.

Kritikk av konvensjonsstridige tiltak

Arbeiderpartiet har vært tydelige i sin kritikk av innstrammingsforlag fra Frp som innebærer konvensjonsbrudd. Blant annet har justisminister Grete Faremo og statssekretær Pål Lønseth tatt kraftig til orde mot å innføre lukka mottak, som vil innebære fengsling av asylsøkere i strid med Norges menneskerettslige forpliktelser.

Motstanden mot innstrammingsforslagene har sammenheng med at Norge allerede nærmer seg grensa for hva som kan gjøres uten at konvensjonsforpliktelser krenkes. Flere representanter for norske myndigheter har gitt uttrykk for at handlingsrommet for asylinnstramminger er brukt opp. I en kronikk fra 2011 skrev Ida Børresen, daværende direktør i UDI, at Norge har strammet inn asylpolitikken så mye det er mulig uten å bryte internasjonale konvensjoner. Også statssekretær Pål Lønseth har uttalt at det ikke er handlingsrom for flere innstramminger på asylfeltet på grunn av begrensningene som følger av Norges menneskerettslige forpliktelser.

Valgkamp 2013

Asyl har ikke vært et tema Arbeiderpartiet har flagget høyt i forbindelse med valgkampen.

I juni 2013 var det mye debatt om praksisen overfor de lengeværende barna, i forbindelse med at familien Ibrahim med fire barn ble sendt ut etter ti år i Norge, og etter at Utlendingsnemnda presenterte utviklingen i praksis i denne typen saker. Begge hendelsene viste at praksis i disse sakene i dag er svært streng, og at også barn med svært sterk tilknytning til landet nektes opphold på humanitært grunnlag. Arbeiderpartiet har imidlertid gitt uttrykk for at dagens praksis er akseptabel, og at de ikke ønsker endringer i regelverket som gir en klarere forpliktelse til å vektlegge hensynet til barnets beste framfor innvandringsregulerende hensyn.

I juli 2013 ville norske myndigheter tvangsreturnere en etiopier med tilknytning til et ulovlig opposisjonsparti. Mannen sendte imidlertid inn ny informasjon, slik at Utlendingsnemnda nå vil vurdere saken på nytt. Den planlagte returen illustrerer godt

de problematiske sidene ved returavtalen med Etiopia som den rødgrønne regjeringen har arbeidet fram.

Arbeiderpartiet har vært tydelige i sin motstand mot flere av Frps forslag om asylinnstramminger, som vil innebære brudd på Norges internasjonale forpliktelser. Statssekretær Pål Lønseth har blant annet skrevet avisinnlegg som viser at forslaget om lukka mottak for alle asylsøkerbarn vil være et menneskerettighetsbrudd.

Arbeiderpartiets tidligere politikk:

Arbeiderpartiet var relativt sent ute med å programfeste noen asylpolitikk. Først ved valget i 1989 var flyktninger nevnt i partiprogrammet, og da veldig kort. Arbeiderpartiet var opptatt av at Norge må ta sin del av ansvaret for verdens flyktninger, gjennom FNs flyktningarbeid, og ved å ta imot flere kvoteflyktninger og gi beskyttelse til asylsøkere som kommer til Norge.

På 90-tallet var Arbeiderpartiet opptatt av FNs rolle i asylpolitikken. I programmene stod det at ingen som ifølge FNs høykommissær for flyktninger risikerer forfølgelse i hjemlandet, skal sendes tilbake. Partiet ønsket også å gi flyktninger kollektiv beskyttelse i massefluktsituasjoner.

Arbeiderpartiet unngikk lenge å si noe uttrykkelig om tvangsreturer. Tvangsretur av asylsøkere med avslag var en naturlig konsekvens av partiets politikk, men var samtidig så kontroversielt at de ikke ønsket oppmerksomhet om temaet og helst ikke ta stilling til det offentlig. På slutten av nittitallet hadde Arbeiderpartiet programfestet at de ønsket en gjennomgang av asylpolitikken for å se om det er grunnlag for liberaliseringer. På det tidspunktet var asylpolitikken langt mer liberal enn i dag. Det var likevel et ønske blant mange velgere om enn mer human og solidarisk asylpolitikk.

På 2000-tallet begynte Arbeiderpartiet også å omtale behovet for samarbeid med andre land, og nødvendigheten av å tilpasse Norges praksis til asylpraksisen i andre europeiske land. Fra 2005 skrev partiet også mer om grunnløse søknader og misbruk av asylordningen. Flere tiltak handler om å avsløre dem som ikke har behov for beskyttelse i Norge og å redusere antallet av dem.

Innstrammingerne i 2008 markerte et stort skifte i Arbeiderpartiets asylpolitikk. Endringene speiles imidlertid i liten grad i senere programmer. Selv om Arbeiderpartiet har lagt seg på en veldig restriktiv linje og blant annet bryter med FN på mange punkter, er uttalelsene i programmene balanserte og henviser blant annet til FNs store betydning. I de nyeste programmene har imidlertid uttalelsene om FNs høykommissær for flyktninger vært mindre forpliktende enn tidligere. Mens det tidligere stod uttrykkelig at ingen skal sendes tilbake hvis UNHCR mener de risikerer forfølgelse, står det nå at anbefalingene er et viktig grunnlag for Arbeiderpartiets asylpolitikk.

FREMSKRITTSPARTIET

Oppsummering:

Frp vil kraftig begrense antallet mennesker som kommer til Norge fra land utenfor den vestlige kulturkrets. De vil hermetisk stenge Europas yttergrenser, blant annet ved å bygge en mur mellom Hellas og Tyrkia, for å hindre at mennesker kommer for å søke om beskyttelse. Frp vil vektlegge integreringspotensial i avgjørelsen av hvilke flyktninger som får oppholdstillatelse i Norge.

Frp mener at flyktninger bør hjelpes i sine nærområder, og at det bør opprettes flyktningmottak i afrikanske land i stedet for å ta mange flyktninger inn i Norge. Frp har foreslått å avvikle den vanlige asylordningen i Norge.

Frp har fremmet en rekke forslag som er i strid med Norges folkerettslige forpliktelser. Mange av partiets forslag vil aldri kunne gjennomføres i praksis, så lenge Norge er tilsluttet internasjonale menneskerettighetskonvensjoner.

Frp vil føre en restriktiv praksis i asylsaker, og ønsker lukka mottak for asylsøkere. Slike lukka mottak vil innebære fengsling i strid med Norges menneskerettslige forpliktelser. Frp mener at barnets beste ikke skal være et grunnleggende hensyn, men bare ett blant flere hensyn. Dette vil være i strid med barnekonvensjonen.

Frp-representanter har en rekke ganger kommet med grove og misvisende karakteristikker av asylsøkere. Blant annet har Siv Jensen omtalt asylsøkere generelt som voldtektsmenn og narkokriminelle.

+ Vil gi barnevernet omsorg for enslige asylsøkerbarn mellom 15 og 18 år.

+ Vil hjelpe flyktninger i deres nærområder.

- Ønsker en praksis som bryter med menneskerettighetskonvensjoner og FNs anbefalinger.

- Vil hindre mennesker fra å komme til Norge og Europa for å søke asyl.

- Vil vektlegge flyktnings integreringspotensial.

- Svært grove og feilaktige påstander om at asylsøkere er kriminelle.

Terningkast: 1

Partiprogrammet sier:

Frp vil ta hensyn til menneskers evne og vilje til integrering ved mottak av flyktninger, og mener at kvoteflyktninger som kommer til Norge ved hjelp av FN bør prioriteres foran mennesker som kommer til Norge og søker asyl. Frp mener flyktninger må reise tilbake når forholdene i hjemlandet gjør det forsvarlig.

Frp mener at flyktninger bør hjelpes i sine nærområder, og at det bør opprettes flyktningmottak der i stedet for å ta mange flyktninger inn i Norge. Frp vil kraftig begrense antallet mennesker som kommer til Norge fra land utenfor den vestlige kulturkrets. Partiet mener at en videreføring av dagens asylpolitikk vil medføre alvorlige

motsetninger mellom folkegrupper i Norge, og at det må strammes inn for å forebygge konflikter i det norske samfunnet.

Frp vil føre en restriktiv praksis i asylsaker, og ønsker lukka mottak for asylsøkere. Frp vil ha returavtaler med flere land og ønsker å kunne returnere asylsøkere også til andre land i nærheten av hjemlandet.

Frp vil ha kortere saksbehandlingstider, og mener asylsøknader bør ferdigbehandles innen seks måneder. Frp ønsker at klagene skal behandles i en egen asyldomstol.

Frp har sagt og gjort:

Frp har aldri hatt regjeringsmakt, og har aldri fått vist hvordan politikken deres vil se ut om den gjennomføres i praksis. Frp er imidlertid det partiet som oftest tar opp asylrelaterte tema, og som foreslår flest og mest ytterliggående innstrammingsiltak. Frp skiller seg ut med de mest ekstreme innstrammingsforslagene og med den tøffeste retorikken mot ikke-vestlige innvandrere.

En stor del av Frps forslag til innstramminger i asylpolitikken vil bryte med Norges internasjonale forpliktelser, og det er derfor lite realistisk at de blir gjennomført i praksis. Frp er utydelige med hensyn til om de vil respektere Norges menneskerettslige forpliktelser og om konvensjonsforpliktelsene representerer en skranke for partiets asylpolitikk.

Frp har flere ganger foreslått å opprette asylmottak i Afrika og fly asylsøkere dit. De vil bruke bistandsmiddel som pressmiddel for å få afrikanske land til å godta ordningen. I 2009 uttalte Frp at de mente at bare ti prosent egentlig kvalifiserer til asyl, og at tiltaket vil føre til at mange av de andre dropper å søke asyl i Norge. Frp hadde ingen belegg for påstanden om at bare ti prosent av asylsøkerne hadde beskyttelsesbehov. Forslaget om mottak i Afrika vil sannsynligvis være i strid med Norges internasjonale forpliktelser, og det er ikke realistisk å få det gjennomført.

Frp har også flere ganger fremmet forslag om å opprette lukka mottak for asylsøkere som ikke kan dokumentere sin identitet. Også dette tiltaket vil være i strid med flere menneskerettighetskonvensjoner Norge er bundet av. Frp gir også et feilaktig inntrykk av at de færreste asylsøkere sannsynliggjør sin identitet. Langt de fleste asylsøkere samarbeider om å avklare identitet, og i de fleste tilfellene tror utlendingsmyndighetene på informasjonen og dokumentasjonen asylsøkeren legger fram.

I 2011 foreslo Frp at Norge ikke skulle ta imot asylsøkere på fem år. Heller ikke dette forslaget kan gjennomføres uten å bryte menneskerettighetene.

Frps standpunkter i asyldebatten er imidlertid ikke helt konsistente og forutsigbare. Hvis det dukker opp saker som framstår som urettferdige og som vekker sterkt følelsesmessig engasjement, kan Frp argumentere for en mykere linje og mer vekt på humanitære hensyn. Det har for eksempel vært tilfelle i en del saker på lokalt nivå, med barn som har bodd lenge i Norge uten å få opphold. Samtidig har Frp sentralt tatt til orde for en strengere politikk overfor denne gruppa generelt.

Frp er det partiet som uten sidestykke presenterer flest uttalelser som mistenkeliggjør asylsøkere. Frp framstiller gjennomgående asylsøkere som kriminelle. Omtalen gir inntrykk av å være en bevisst sverting for å fremme sin agenda om en strengere asylpolitikk.

I forbindelse med forslaget om lukka mottak uttalte for eksempel partilederdebatt Siv Jensen i 2009: «Vi skal ha det for alle de som kommer til Norge uten identitet, fordi vi vet ikke hvem de er. Men det vi vet med ganske stor sikkerhet, er at majoriteten av dem begår kriminelle handlinger.»

I en partilederdebatt i 2009 kom også Siv Jensen med følgende uttalelse om asylsøkere: «Det folk ute i Oslos gater ser, er en stadig økende flom av kriminelle asylsøkere som selger dop og voldtar jenter uten grunn.»

Frp setter likhetstegn mellom asylsøkere og kriminelle, uten å ha belegg for det. Partiets uttalelser har i sterk grad bidratt til at mange mennesker i dag assosierer asylsøkere med kriminalitet.

Frp har flere ganger uttrykt skepsis til flerkultur. Mest kjent er nok Christian Tybring-Gjeddes såkalte Disneyland-kronikk fra 2010, hvor han blant annet skriver at «fellesskapet forvitrer og undergraves av en innvandringspolitikk uten bærekraft.» Tybring-Gjedde mener at norsk kultur blir stadig mer marginalisert, og det langt på vei skyldes en asylpolitikk som ikke er streng nok. Han hevder at resultatet er en flerkultur som «vil rive landet vårt i filler». Etter 22. juli 2011 uttalte Tybring-Gjedde at kronikken var i overkant krass og kategorisk, men at han står for innholdet.

I 2012 foreslo Frp strengere krav for å gi asylsøkere en permanent tillatelse i Norge. De ville blant annet innføre krav om at asylsøkere kler seg som nordmenn, snakker norsk, jobber, respekterer norsk kultur og væremåte, ikke skylder barnebidrag og har plettfri vandel.

Så langt i valgkampen 2013 har Frp kommet med flere utspill om en strengere asylpolitikk. I mai 2013 foreslo partiet å avvikle dagens asylordning. I stedet for at flyktninger kommer til Norge for å søke asyl, skal de bosettes på asylmottak i det mest stabile området i nærheten av stedet de kommer fra. Christian Tybring-Gjedde uttalte at tiltaket burde være et ultimatum fra Frp i regjeringsforhandlinger med Høyre. Høyre har avvist forslaget, siden det vil være i strid med menneskerettighetskonvensjoner Norge er forpliktet av.

Per Sandberg var i Hellas i juni og argumenterte for at Norge må bruke store penger på å bygge en mur mellom Hellas og Tyrkia, for å hindre mennesker fra å komme til Europa og Schengen og søke asyl. Sandberg mente at grensa må stenges hermetisk, og at hele vår velferd settes i fare om vi ikke gjør det. Sandberg argumenterte også for at asylsøkere i Norge må fengsles i større utstrekning, slik praksis er i Hellas. Amnesty International kom med kraftig kritikk av Frps forslag.

Frp har også foreslått lukka mottak for alle asylsøkerbarn. Også dette er et forslag som vil bryte med Norges internasjonale forpliktelser. Det er imidlertid uklart hva slags mottak det egentlig er snakk om, siden de også har gitt inntrykk av at det ikke skal være låste dører.

Frp har kommet med garantier om at innvandringen vil gå ned om partiet kommer i regjering. De har uttalt at de ønsker en restriktiv fortolking av konvensjonsbestemmelser. De vil stramme inn på praksis for opphold på humanitært grunnlag, og legge mindre vekt på helsemessige forhold, sosiale og humanitære forhold ved retursituasjonen. Frp mener at barnets beste ikke skal være et grunnleggende hensyn, men et hensyn – noe som er i strid med barnekonvensjonens bestemmelser. Frp vil at flyktninger ikke skal ha rett til familiegjening før de har fått permanent oppholdstillatelse etter minst seks års botid.

I august 2013 presenterte et utvalg i Frp en tiltakspakke for å redusere innvandringen til Norge. Utvalget foreslo at Norge skulle initiere en reforhandling av flyktningkonvensjonen, som gjør det vanskeligere for mennesker å få beskyttelse i Norge. Utvalget foreslo en rekke tiltak som er i strid med Norges internasjonale forpliktelser. Frp møtte kraftige reaksjoner fra andre partier på tiltakene som ble foreslått.

Frps tidligere politikk:

På 80-tallet skilte Frp seg fra de øvrige partiene ved å gi en mer negativ omtale av flyktninger og innvandrere i partiprogrammene. Frp var veldig opptatt av at ingen innvandrere skal særbehandles, og at de forventes å tilpasse seg det norske samfunnet. Frp understreket at flyktninger måtte returnere til hjemlandet så snart det var muligheter for det. Partiet mente at Norge bare skulle akseptere asylsøkere som kom direkte hit, og ikke via et trygt tredjeland.

På 90-tallet skrev Frp at fri internasjonal handel ville medføre mindre konflikter, mindre fattigdom og mindre undertrykkelse. Frp mente derfor at frihandel var en god metode for å redusere antallet asylsøkere. Frp ville bygge sin asylpolitikk på FNs flyktningkonvensjon. De mente også at asylsøknader fra personer som kom til Norge via et tredjeland, automatisk kunne avvises.

Frp ville støtte internasjonalt flyktningarbeid, og mente at det er bedre å hjelpe flyktninger i deres nærområder enn ved å ta dem imot i Norge. Frp var fortsatt opptatt av at flyktninger måtte reise tilbake så snart det var mulig og at det måtte føres en aktiv repatrieringspolitikk. Partiet ønsket en streng praksis for opphold på humanitært grunnlag, med krav om at personene måtte kunne besørge eget livsopphold. De ønsket også kortere saksbehandlingstider.

Siden slutten av 90-tallet har Frp gjentatt i hvert program at fortsatt innvandring på dagens nivå vil føre til alvorlige motsetninger mellom folkegrupper i Norge. De skriver at det er etisk uforsvarlig ikke å stramme inn denne innvandringen for å forebygge konflikter i det norske samfunn. Frp har villet innføre et tak på antallet såkalte fjernkulturelle som gis opphold i Norge. Partiet har foreslått folkeavstemninger om omfanget av innvandrere i kommuner og på landsbasis. Frp har argumentert for at kriteriene for å få asyl skal tolkes strengt. Senere har Frp også tatt inn flere krav om en strengere familieinnvandringspolitikk.

På 2000-tallet har Frp lagt vekt på at asylinstituttet ikke skal misbrukes, og programmene inneholder flere forslag om sanksjoner. Frp vil ha lukka asylmottak for å ivareta sikkerheten. Frp vil at asylsøkere med avslag skal kunne returneres til andre land i samme region som hjemlandet. Frp vil ha flere returavtaler og kortere saksbehandlingstid.

HØYRE

Oppsummering:

Høyre ønsker en streng, men rettferdig asylpraksis. Da Høyre sist hadde regjeringsmakt, gjennomførte de betydelige innstramminger på asylfeltet. Det var Høyre som innførte en praksis hvor Norge bryter med anbefalinger fra FN om hvem som skal gis beskyttelse.

Høyre står for en veldig streng politikk overfor papirløse og barn som har vært lenge i Norge uten tillatelse. Høyre mener at humanitetshensyn og hensynet til barnets beste ikke bør være avgjørende i disse sakene, men at det er viktigere å sanksjonere uønsket oppførsel og å sende et signal om at Norge fører en streng og konsekvent politikk.

Høyre bruker ofte uttrykk som «grunnløse asylsøknader» og «illegale innvandrere», og bidrar på den måten til å skape et inntrykk av at asylsøkere ikke har gode grunner til å be om beskyttelse, men at de forsøker å lure seg til opphold i Norge.

Erna Solberg har flere ganger framstilt asylsøkere som lykkejegere og bagatellisert problemene til mennesker på flukt.

+ Vil gi psykisk syke asylsøkere bedre oppfølging.

- Ensidig opptatt av kontroll.

- Gjennomførte kraftige innstramminger sist de hadde regjeringsmakt.

- Bryter med FNs anbefalinger.

Terningkast: 2

Partiprogrammet sier:

Høyres asylpolitiske program er svært kort. Partiet mener at Norge har en plikt til å hjelpe mennesker i nød og til å gi beskyttelse fra forfølgelse, og at respekten for asylinstituttet bare kan oppnås gjennom en streng, men rettferdig praksis. Høyre ønsker en konsekvent linje som gjør at antallet grunnløse asylsøknader reduseres, og at søknadene om asyl behandles raskt.

Høyre påpeker at mange oppholder seg ulovlig i Norge etter å ha fått avslag på asylsøknaden, og mener at dette ødelegger for dem med beskyttelsesbehov. Høyre ønsker å gjøre det vanskeligere å få saken vurdert på nytt etter avslag, og at asylsøkere med avslag skal returneres raskt. Høyre vil innføre et meldepliktsystem for personer med avslag og personer på mottak, hvor gjentatte brudd på meldeplikten fører til forvaring.

Høyre vil også øke bruken av aldersundersøkelser og DNA-testing. Høyre ønsker å gi bedre oppfølging av psykisk syke asylsøkere.

Kommentar: Omtrent alle Høyres asylpolitiske krav gjelder kontroll og innstramming overfor asylsøkere.

Høyre har sagt og gjort:

Høyre førte en svært streng asylpolitikk sist de satt i regjering. Erna Solberg var kommunalminister med ansvar for asylpolitikk i Bondevik II-regjeringen (2001-2005). I denne perioden gjennomførte Høyre betydelige innstramminger i asylregelverk og -praksis.

Høyre innførte en politikk hvor Norge bryter med FNs anbefalinger om hvem som skal gis beskyttelse. Solberg ga flere instruksjoner til Utlendingsdirektoratet om innstramminger som var i strid med FNs anbefalinger. Disse regjeringsinstruksene var ikke begrunnet. Solberg strammet blant annet inn praksis overfor afghanere, tsjetsjenere, somaliere og irakere. Regjeringen halverte også antallet kvoteflyktninger, fra 1500 til 750. Solberg var opptatt av en sterkere politisk styring av utlendingsforvaltningen.

Erna Solberg og Høyre kjørte en hard linje mot asylsøkere med endelig avslag, og kastet disse menneskene ut av asylmottakene. De mistet arbeidstillatelser, botilbud i mottak og penger til mat. Det ble gjort unntak for en del barnefamilier, men ikke alle. Tanken var å gjøre situasjonen for asylsøkere med endelig avslag så vanskelig at flere av dem returnerte. En rapport fra Byggforsk og Institutt for Samfunnsforskning fra 2005 viste at situasjonen var nedbrytende og potensielt helseskadelig for de involverte menneskene, og at ikke mange av dem reiste tilbake.

Høyre gjorde også en kraftig retorisk dreining i tiden Solberg var kommunalminister. Høyres hyppige bruk av uttrykk som «grunnløse asylsøknader» og «personer uten beskyttelsesbehov» har bidratt til å skape et inntrykk av at asylsøkere forsøker å lure seg til opphold i Norge. Høyre-politikere har flere ganger omtalt asylsøkere som får avslag som «illegale migranter» eller «illegale innvandrere». Begrepsbruken bidrar til å mistenkeliggjøre asylsøkere som gruppe og til å underminere deres troverdighet.

Erna Solberg har flere ganger framstilt asylsøkere som lykkejegere og bagatellisert problemene til mennesker på flukt. Erna Solberg skrev på bloggen sin i 2009: «Veksten av grunnløse søknader er ute av kontroll». På denne tida kom det store flertallet av asylsøkerne fra krigsherjede land eller diktaturer, og mange av dem som fikk avslag burde ifølge FN gis beskyttelse. Solberg har også uttalt at «Det er tungt å leve i land som Somalia og Afghanistan. Men dårlig helsestell, manglende jobb og harde sosiale forhold gir ikke rett til asylopphold i Norge.» Uttalelsen gir inntrykk av at somaliere og afghanere, som er blant de største asylsøkergruppene i Norge i dag, kommer hit av bekvemmelighetsgrunner. Realiteten er imidlertid at disse menneskene flykter fra to av verdens mest krigsherjede land, uten fungerende statsmakt som kan sikre sivilbefolkningen beskyttelse, og hvor sikkerhetssituasjonen er særdeles vanskelig. I 2008 skrøt Solberg på bloggen sin av at hun hadde skremt mennesker som flyktet fra Mogadishu, verdens mest krigsherjede by, unna Norge.

Høyre har vært ett av partiene som har hatt en målsetting om lavere asylankomster til Norge. Partiet har ikke lagt vekt på humanitetshensyn og Norges ansvar for mennesker på flukt.

Høyres tidligere politikk:

På 80-tallet tok Høyre til orde for en liberal politikk overfor flyktninger som kom til Norge, og for å støtte det internasjonale flyktningarbeidet. Høyre anså flyktninghjelp som en del av menneskerettighetsarbeidet, og argumenterte for en fast og konsekvent

holdning til menneskerettighetsbrudd som blant annet innebar å slutte opp om internasjonale aksjoner som boikott og sanksjoner der det ble ansett som virkningsfullt. Høyre var opptatt av at Norge må støtte demokratiske krefter i deres kamp mot totalitære regimer.

Høyre slo fast at flyktninger er et positivt bidrag til samfunnet. Partiet ville spre informasjon om flyktingenes situasjon, og ønsket tiltak som skaper større kontakt mellom flyktninger og majoritetssamfunnet. Høyre argumenterte for likebehandling framfor tilrettelegging. Høyre ville hjelpe flyktninger til å bli selvhjulpne, og var opptatt av å hjelpe dem i nærmiljøet.

Da det begynte å komme flere asylsøkere på slutten av 80-tallet, skrev Høyre at menneskene som kom til Norge fra andre kulturer skapte usikkerhet og til dels fremmedfrykt i befolkningen. Høyre mente at Norge likevel må ta sin del av ansvaret for mennesker som har flyktet fra hjemlandet. Å hjelpe mennesker som blir forfulgt er en internasjonal forpliktelse for Norge, og i tillegg en menneskelig og humanitær forpliktelse.

Høyre argumenterte samtidig for en strengere grensekontroll og for at asylsøkere kunne sendes tilbake til et trygt tredjeland i påvente av at søknaden behandles.

Også senere på 90-tallet framstilte Høyre asylsøkere og flyktninger som en ressurs for Norge. Høyre skrev at flyktninger primært må hjelpes i sitt nærområde, men at Norge også må ta sin del av ansvaret ved å ta imot flyktninger. Målet er at de vender tilbake når situasjonen er normalisert. Utlendinger som oppholder seg her ulovlig, må sendes ut ved hjelp av politiet.

I prinsippprogrammet fra 2000 skrev Høyre at Norge har et medansvar for mennesker som må flykte fra sitt land av politiske grunner, og at vi må ta imot flyktninger i samsvar med våre internasjonale forpliktelser. Samtidig mente de at det er vanskelig å føre en innvandringspolitikk som skiller seg vesentlig fra nabolandenes.

Selv om Høyre gjennomførte kraftige innstramminger i asylpolitikken mens de satt i regjering fra 2001 til 2005, så programmene ut omtrent som før. Høyre henviste til Norges FNs anbefalinger, men førte en politikk som gikk mer og mer på tvers av disse standardene.

I programmet for 2009-2013 la imidlertid Høyre seg på en ny kurs, med stor vekt på innstrammings tiltak og kontroll. Høyre skrev at de ønsket en streng, men rettferdig og human asylpolitikk, og gikk inn for en innstramming av flyktningbegrepet. De henviste til flyktningkonvensjonen, men la til at det samtidig er viktig å ha politisk kontroll over utviklingen av regelverket på utlendingsområdet. Høyre la mer vekt på returpolitikk og å begrense mulighetene til å få asylsaken vurdert på nytt. Partiet gikk inn for mer bruk av aldersundersøkelser og DNA-testing, strengere krav til å avklare identitet og mer bruk av forvaring. Høyre ønsket bedre oppfølging av psykisk syke asylsøkere, både i søknadsperioden og ved bosetting.

SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Oppsummering:

SV ønsker en asylpolitikk som er solidarisk, rettssikker og rettferdig. SV mener at anbefalingene fra FN må brukes som en minimumsstandard, og at ingen skal returneres til et land FN sier det ikke er trygt å sende flyktninger til. SV mener at Norge har et ansvar for å ta imot en høyere andel av verdens flyktninger enn det vi gjør i dag, og vil øke antallet kvoteflyktninger.

SV vil opprette en asyldomstol etter svensk modell for å styrke asylsøkeres rettssikkerhet. SV vil også opprette et ombud for asylsøkere og flyktninger.

SV mener at barnets beste må gå foran innvandringsregulerende hensyn, og at barn som har vært lenge i Norge må få opphold på humanitært grunnlag. SV vil avvikle ordningen med midlertidige tillatelser til enslige asylsøkerbarn mellom 16 og 18 år. SV vil gi styrke papirløses rett til helsehjelp, og gi opphold til dem som har vært i Norge uten tillatelse i mange år og ikke kan sendes ut.

Den rødgrønne regjeringen har ført en asylpolitikk som går helt på tvers av SVs standpunkter. SV har ikke klart å få gjennomslag for sin asylpolitikk i regjering.

+ Opptatt av solidaritet med mennesker på flukt og at Norge må ta sin del av ansvaret for verdens flyktninger.

+ FNs anbefalinger må være en minstestandard.

+ Vil styrke asylsøkeres rettssikkerhet.

+ Legger stor vekt på humanitetshensyn og hensynet til barnets beste.

- Har ikke klart å få gjennomslag for sin asylpolitikk i regjering.

Terningkast: 5

Partiprogrammet sier:

SV ønsker en asylpolitikk som er solidarisk, rettssikker og rettferdig. SV mener at anbefalingene fra FN må brukes som en minimumsstandard: Ingen skal returneres til et land FN sier det ikke er trygt å sende flyktninger til. SV mener at Norge har et ansvar for å ta imot en høyere andel av verdens flyktninger enn det vi gjør i dag, og vil øke antallet kvoteflyktninger.

Asylsøkere skal behandles med respekt og få en rask og rettssikker avklaring av søknaden. SV ønsker å opprette en asyldomstol etter svensk modell. SV vil også opprette et ombud for asylsøkere og flyktninger. SV vil styrke utlendingsmyndighetenes barnefaglige kompetanse, og styrke ordningene for å dokumentere og behandle torturskader. SV vil gi flere asylsøkere midlertidig arbeidstillatelse, og vil øke standarden og styrke aktivitetstilbudet på asylmottakene.

SV mener at barn aldri må stilles til ansvar for foreldrenes handlinger, og at barnets beste må gå foran innvandringsregulerende hensyn. Barn som har vært lenge i Norge må

få opphold på humanitært grunnlag. SV vil avvikle ordningen med midlertidige tillatelser til enslige asylsøkerbarn mellom 16 og 18 år. De vil at barnevernet skal ha ansvaret for alle enslige asylsøkerbarn, og ikke bare dem under 15 år.

Asylsøkere som får avslag, må transporteres ut raskt. Misbruk av asylinstituttet til kriminelle handlinger må møtes med effektive politiltak. De som det ikke er utsikter til å returnere, må få en midlertidig tillatelse som gjøres permanent etter fem år. SV vil styrke papirløses rett til helsehjelp.

SV har et omfattende og detaljert program på det asylpolitiske området.

SV har sagt og gjort:

Under Stoltenberg II-regjeringen var SVs Heikki Holmås en av veldig få stortingsrepresentanter som opponerte mot Erna Solbergs strenge asylpolitikk. Venstre og KrF var på det tidspunktet bundet i en regjering hvor Høyre bestemte asylpolitikken. I denne perioden fremmet SV flere forslag om en mer human og solidarisk asylpolitikk. SV ønsket blant annet å gi papirløse oppholdstillatelse på bestemte vilkår, og å foreta systematiske undersøkelser av hva som skjer med returnerte asylsøkere. Forslagene ble nedstemt.

I Soria Moria I, de rødgrønnes regjeringserklæring fra 2005, ble det slått fast at regjeringen skulle føre en human og rettssikker asylpolitikk, og at det i større grad skulle tas hensyn til FNs anbefalinger.

Regjeringen gjennomførte en del liberaliseringer i asylpolitikken den første tida. De gjennomførte ordningen med mottaksplass til asylsøkere med endelig avslag, og avsluttet praksisen med å nekte dem mat. De økte også antallet kvoteflyktninger fra 750 til 1200. Målsettingen var å øke til 1500, men dette har ikke blitt gjennomført i praksis. Barnevernet overtok omsorgsansvaret for de enslige asylsøkerbarna under 15 år. Det ble innført en regel om at barn som har vært flere år i Norge kan få oppholdstillatelse på grunn av sin tilknytning til landet.

Ved siden av disse liberaliserende endringene, førte regjeringen en svært restriktiv politikk på mange områder. Praksis ble strammet inn overfor blant annet afghanere og tsjetsjenere.

Høsten 2008 la regjeringen fram en innstrammingspakke for asylpolitikken. På pressekonferansen der innstrammingsene ble presentert, opplyste Jens Stoltenberg at SV markerte uenighet i åtte av de tretten punktene, og at de tok ut dissens i forslaget som gjaldt krav til fire års utdanning eller arbeid i Norge for å få rett til familieinnvandring. Forslagene SV ikke var uenige i, gjaldt effektivisering av asylprosessen og raskere retur av dem som har fått endelig avslag. SV uttalte at det særlig var ønsket om å følge FNs anbefalinger som var bakgrunnen for SVs uenighet. SV ville heller ikke svekke rettighetene til barn som søker asyl.

SVs innvandringspolitiske talsmann Rolf Reikvam kom med skarp kritikk av innstrammingsiltakene. Han mente innstrammingsene overfor barn gikk på SV-sjela løs, og at tiltakene var ikke landet verdig. «Norge framstår som en nasjon av velfødde mennesker som ikke evner å se nøden i verden, en nød skapt av krig og konflikt der vestlige land er involvert», uttalte han. Han kritiserte også mediene for å skape inntrykk av en flyktningstrøm, noe som skaper utrygghet og falske bilder hos mange mennesker. Kristin Halvorsen forholdt seg så godt som taus om asylpolitikk mens hun var partileder.

Audun Lysbakken uttalte i 2009 at svært mange av de som søker asyl i Norge har behov for beskyttelse, og at økningen i antall asylsøkere først og fremst gjenspeiler en dramatisk situasjon i en rekke land ute i verden. SV fryktet at innstrammingsene også ville ramme dem som trenger beskyttelse, og at asyldebatten i Norge som ikke lenger ville ta utgangspunkt i vår forpliktelse til å hjelpe mennesker som er i fare.

Asylpolitikk er åpenbart et av politikkområdene hvor SV ikke har fått gjennomslag i regjering, men hvor de i stedet har måttet svelge Aps innstrammingspolitikk. Etter innstrammingspakken har SV i hovedsak tatt kampene om asylpolitikken internt i regjeringen. Partiet har i liten grad kommet med offentlig kritikk av asylpolitikken regjeringen fører.

Situasjonen for de lengeværende asylbarna er imidlertid et område hvor SV har tatt til orde for en mer liberal politikk. I praksis har de ikke fått gjennomslag på dette punktet heller. Regjeringen la fram en stortingsmelding om barn på flukt sommeren 2012. Innholdet i meldingen var lite forpliktende og innebar i liten grad styrka rettigheter for de lengeværende barna. Utlendingsnemnda presenterte sin praksis overfor lengeværende barn i juni 2013. Gjennomgangen viste at praksis er streng, og at også barn med svært sterk tilknytning til Norge gis avslag, særlig dersom foreldrene har brutt utlendingsloven og for eksempel oppgitt falsk identitet. SV har vært kritiske til at barn som har vært i opptil ti år i landet, sendes ut. Regjeringen har imidlertid gitt uttrykk for at de ikke mener det er behov for å endre regelverket for å justere praksis.

SV har løftet fram asyl som et viktig tema i valgkampen. I juli 2013 lanserte de en asylreform for bedre rettssikkerhet og levekår for asylsøkere. SV ønsker bedre forhold på asylmottak. De vil avskaffe midlertidige tillatelser til barn mellom 16 og 18 år, og gi barnevernet omsorgsansvar for barn mellom 15 og 18 år, og stille strengere krav til etterforskning når barn forsvinner fra asylmottak. SV ønsker også å opprette en asyldomstol etter svensk modell.

SV har også lansert kampanjen "Norske verdier", hvor de inviterer til en verdidebatt i valgkampen. SV mener at det ikke finnes noe sett med uforanderlige norske verdier. Det er i større grad SV og Frp som er motpoler i verdidiskusjonen, enn etniske nordmenn og innvandrere.

SV skriver mye og detaljert om asylpolitikk i sitt program for den neste stortingsperioden.

SVs tidligere politikk

På 80-tallet skrev SV at ulike kulturer er berikende. Partiet mente at det var for vanskelig å få politisk asyl i Norge, og at Norge burde være et fristed for mennesker som blir forfulgt for sin overbevisnings skyld.

I programmet fra 1989 skrev SV at bare en brøkdel av verdens flyktninger kommer til Norge, og at partiet ville føre en mer åpen politikk overfor asylsøkere. På 90-tallet skrev SV at Norge måtte være en pådriver for å få til et bedre internasjonalt samarbeid om beskyttelse av flyktninger, økonomisk byrdefordeling og fordeling av mottak av flyktninger. SV mente at solidaritet, ikke avvising, skulle stå i sentrum for norsk flyktningpolitikk. De hevdet at mottak av flyktninger og asylsøkere og en mer åpen innvandringspolitikk var en naturlig konsekvens av vår internasjonale solidaritet. SV mente at

flyktningdefinisjonen burde utvides til også å omfatte miljø- og krigsflyktninger.

I programmet fra 1997 skrev SV at de ville arbeide for at Norge skal ta i mot flere flyktninger, og for at tvungen hjemsending av flyktninger ikke skjer. Det samme ble gjentatt i programmet for 2001. I SVs program fra 2005 var tvangsretur ikke nevnt.

I 2009 skrev SV at de støtter rask tilbakesending av de som får avslag, og tiltak som kan begrense at mennesker uten krav på beskyttelse kommer til Norge for å søke asyl. De skrev at de likevel ikke godtar at slike tiltak svekker muligheten for beskyttelse av flyktninger som kvalifiserer til det, og at asylinnstrammingene fra 2008 derfor måtte reversere.

SV skrev at det var et minstemål at anbefalingene fra UNHCR følges. SV mente også at situasjonen for og rettighetene til ureturnerbare asylsøkere må forbedres, og de foreslo ordninger for å gi dem oppholdstillatelse.

I SVs prinsippprogram fra 2011 står det at SVs prinsipielle standpunkt i innvandringspolitikken er at Norge må føre en human og solidarisk flyktning- og asylpolitikk og at vi ønsker en liberal og regulert innvandring til Norge. SVs landsmøte vedtok samme år en uttalelse hvor det stod at SV er og skal være en pådriver for en helhetlig, solidarisk, rettssikker og menneskelig asyl- og innvandringspolitikk forankret i internasjonale konvensjoner. Alle som søker om asyl har rett til å få behandlet asylsøknaden sin på en human og rettferdig måte. SV ønsker å føre en asylpolitikk som følger FNs anbefalinger.

SENTERPARTIET

Oppsummering:

Senterpartiet har stilt seg bak den rødgrønne regjeringens strenge asylpolitikk. De skriver i programmet at de vil føre en asylpolitikk som bygger på anbefalingene fra FN, men har i praksis stått for en politikk som på en rekke punkter bryter med FNs anbefalinger.

Historisk sett har Senterpartiet beveget seg fra å være et parti som vektlegger humanitet og solidaritet i asylpolitikken, til å prioritere kontroll og innstramminger.

Senterpartiet vil ha en konsekvent asylpolitikk der rettssikkerhet og menneskerettigheter ivaretas. Partiet ønsker en klar asylpraksis, og mener det vil bidra til at færre av dem som ikke har behov for beskyttelse, vil søke om asyl i Norge.

Enkelte Senterparti-politikere har tatt til orde for en mer human politikk, og blant annet bedt den rødgrønne regjeringen om å myke opp praksisen overfor lengeværende barn. Andre Senterparti-representanter har argumentert for en strengere linje som innebærer at færre søker asyl i Norge.

+ Har tatt til orde for sterkere vektlegging av barnets beste.

- Har stått bak kraftige innstramminger på asylfeltet.

- Bryter med FNs anbefalinger.

- Har framsatt ønske om å redusere antallet asylsøkere.

Terningkast: 3

Partiprogrammet sier:

Senterpartiet vil ha en konsekvent asylpolitikk der rettssikkerhet og menneskerettigheter ivaretas. Partiet ønsker en klar asylpraksis, og mener det vil bidra til at færre av dem som ikke har behov for beskyttelse, vil søke om asyl i Norge. Senterpartiet vil føre en asylpolitikk som bygger på anbefalingene fra FN.

Senterpartiet vil redusere saksbehandlingstida og ønsker at ventetida på asylmottak må gjøres meningsfylt og kortest mulig. Senterpartiet vil sikre god oppfølging av enslige asylsøkerbarn.

Senterpartiet er opptatt av at asylinstituttet ikke misbrukes, og vil utvikle en lovgivning som gir bedre muligheter enn i dag til å reagere effektivt mot det. Partiet vil begrense asylsøkeres mulighet til å få saken vurdert på nytt.

Senterpartiet har sagt og gjort:

Senterpartiet har stilt seg bak den rødgrønne regjeringens restriktive asylpolitikk. Der SV markerte uenighet og tok ut dissens da asylinnstramminger ble presentert i 2008, har Senterpartiet stått på Arbeiderpartiets linje.

Asylpolitikk synes ikke å være en sentral sak for Senterpartiet. Temaet får liten oppmerksomhet i Senterpartiets programmer og kampanjer, og Senterparti-politikere uttaler seg relativt sjelden om asylpolitikk.

Senterpartiet synes å omfatte to ulike fløyer med veldig ulikt syn på asylpolitikken. Magnhild Meltveit Kleppa representerer en del av partiet som ønsker en mer liberal og human politikk. Kleppa var en av stortingsrepresentantene som i 2004 foreslo bedre regler for lengeværende barn. Hun reagerte også kraftig da tolv år gamle Neda ble sendt ut av Norge i juni 2013 etter ti år i landet. Kleppa uttalte at vi trenger en forskrift som klarere vektlegger hensynet til barnas beste. Også Liv Signe Navarsete ba i 2012 sin egen regjering om å stanse utsendingen av lengeværende barn. Hun mente at sakene måtte vurderes på nytt og at hensynet til barnets beste måtte tillegges større vekt.

Andre i partiet ønsker ei mer restriktiv linje i asylpolitikken. For eksempel sa Ola Borten Moe følgende til VG i oktober 2010: «Antall mennesker som kommer til Norge for å søke asyl må ned. Vi har mye å lære av danskene. Også den norske politikken på dette området vil bli strengere de kommende årene.» Da stortingsmeldingen om barn på flukt ble behandlet i Stortinget i november 2012, argumenterte Senterpartiets Heidi Greni for å opprettholde en veldig streng praksis overfor lengeværende barn. Til Venstres forslag om at barn som har vært i Norge i mer enn tre år skal anses å ha en særlig tilknytning, sa hun følgende: «Tror dere at noen i det hele tatt vil returnere frivillig, hvis det blir slik at det å unndra seg retur og klare å være her i tre år premieres med en varig oppholdstillatelse? Er det da noen som vil returnere frivillig, og vil det i tilfelle være rettfærdig mot dem som returnerer frivillig, at de som klarer å unndra seg retur i tre år, i premie får varig oppholdstillatelse i Norge?»

I praksis har Senterpartiet ført en veldig streng politikk, og stått sammen med Arbeiderpartiet om en restriktiv linje i asylpolitikken.

Senterpartiets tidligere politikk:

På 80-tallet skrev Senterpartiet lite om asylpolitikk i programmene. Partiet ville arbeide for å øke forståelsen for flyktnings og innvandreres situasjon, og styrke rettssikkerheten og boforholdene.

I 1989 skrev partiet at vi har et ansvar for å hjelpe folk å flukt og i nød. Senterpartiet ønsket rask saksbehandling, slik at tida i usikkerhet ble så kort som mulig for asylsøkerne.

I programmet fra 90-tallet står det at Senterpartiet ville arbeide for at folk i størst mulig grad gis mulighet for et menneskeverdige liv der de bor, men at vi samtidig må ta vare på mennesker på flukt. Norges andel av FNs kvoteflyktninger må økes. Partiet ønsket en asylpolitikk basert på humanistiske tradisjoner og å bidra til økt ansvar for mennesker på flukt. Partiets krav i programmene gjaldt utelukkende asylsøkeres rettigheter. Senterpartiet ville praktisere flyktningkonvensjonen i tråd med FNs anbefalinger. De ville ikke returnere noen barn med tvang.

I programmet fra 2001 innførte Senterpartiet en strengere tone. Senterpartiet skrev at de ønsket en flyktningpolitikk basert på humanistiske tradisjoner og et ønske om å bidra til ansvar for mennesker på flukt. Alle som søker om asyl må få individuell behandling, slik at ingen sendes tilbake til død, tortur eller forfølgelse. De la imidlertid til at for å kunne gjennomføre en rask og fullstendig integrering av asylanter og flyktninger, må

flyktningpolitikken være streng, og i samsvar med våre internasjonale forpliktelser. Kravene gjaldt fortsatt i hovedsak asylsøkernes rettigheter.

I 2009 skrev Senterpartiet at de vil ha en balansert og konsekvent flyktningpolitikk basert på menneskeverd, humanistiske tradisjoner og internasjonalt arbeid for å hjelpe mennesker som er forfulgt. Senterpartiet var opptatt av at barns beste blir tillagt spesielt sterk vekt. Senterpartiet vektla stabilitet og forutsigbarhet i regelverk og praksis, og mente at uklare signaler bidrar til økt tilstrømning av folk som ikke har grunnlag for beskyttelse. Partiet var mer opptatt av misbruk av asylinstituttet enn tidligere, og ville motvirke at personer oppholder seg ulovlig i Norge. Partiet ville utvikle en lovgivning som ivaretar Norges internasjonale forpliktelse, men som også gir bedre muligheter til å reagere effektivt mot misbruk av asylinstituttet.

KRISTELIG FOLKEPARTI

Oppsummering:

KrF vil øke antallet kvoteflyktninger. De mener at ingen som risikerer forfølgelse skal sendes hjem, men ønsker også å redusere antallet asylsøkere som ikke har gode grunner til å søke asyl i Norge. KrF nevner ikke FNs anbefalinger i sitt program. KrF er opptatt av at ingen asylsøkere skal gis avslag som innebærer at de må skjule sin religion i hjemlandet.

KrF mener at hensynet til barnets beste må tillegges større vekt enn i dag. Barnevernet bør ha omsorgsansvar også for enslige asylsøkerbarn mellom 15 og 18 år.

KrF har inngått i forskjellige regjeringer med veldig ulik asylpolitisk profil. Bondevik I-regjeringen førte en liberal og solidarisk asylpolitikk. Bondevik II-regjeringen gjennomførte imidlertid kraftige asylinnstramminger og stod for en politikk som brøt med FNs anbefalinger.

KrF har gjentatte ganger kritisert den rødgrønne regjeringens restriktive asylpolitikk. Ikke minst ønsker KrF at hensynet til barnets beste skal vektlegges mer enn i dag, og at flere lengeværende barn skal få opphold.

+ Vil legge mer vekt på hensynet til barnets beste.

+ Ønsker flere kvoteflyktninger.

+ Opptatt av å gi beskyttelse til mennesker som risikere forfølgelse på grunn av sin tro.

- Førte en streng asylpolitikk sist de hadde regjeringsmakt.

- Nevner ikke FNs anbefalinger i sitt program.

- Dårlige muligheter for å få gjennomslag for asylpolitikken i regjeringssamarbeid med Høyre/Frp.

Terningkast: 4

Partiprogrammet sier:

Ingen som flykter fra forfølgelse skal sendes hjem. For å beskytte asylinstituttet er det viktig at bare de som har beskyttelsesbehov får innvilgelse, og at kriminelle som utnytter systemet, sendes raskt ut av landet. KrF vil øke antallet kvoteflyktninger.

KrF mener at hensynet til barnets beste må tillegges større vekt enn i dag. Barnevernet bør ha omsorgsansvar også for enslige asylsøkerbarn mellom 15 og 18 år.

KrF ønsker en differensiering mellom asylsøkere som sannsynligvis vil få innvilget søknaden, og dem som sannsynligvis vil få avslag, med aktivitetstilbud og norskopplæring til førstnevnte. Sakene skal fortsatt vurderes individuelt. KrF ønsker å redusere saksbehandlingstida.

KrF er opptatt av at ingen skal gis avslag som innebærer at de må skjule sin religion i hjemlandet.

Kristelig Folkeparti har sagt og gjort:

Krf har inngått i forskjellige regjeringskonstellasjoner med veldig ulik asylpolitisk profil. Bondevik I-regjeringen førte en liberal og solidarisk politikk på asylfeltet. De løftet asylsaken fram som et viktig verdispørsmål og et område hvor de ville føre en mer human politikk enn tidligere regjeringer.

Bondevik II-regjeringen gjennomførte imidlertid kraftige asylinnstramminger og stod for en politikk som brøt med FNs anbefalinger. Det var særlig Høyre og kommunalminister Erna Solberg som var opptatt av å legge seg på en restriktiv linje. Bondevik II-regjeringen strammet inn regelverk og praksis med det formål å redusere antallet asylsøkere.

Krf har vært blant de tydeligste kritikerne av den rødgrønne regjeringens restriktive asylpolitikk. Partiets asylpolitiske talsmann, Geir Bekkevold, er blant dem som oftest har etterlyst en mer human og solidarisk tilnærming. Sammen med Venstre har Krf gjentatte ganger konfrontert regjeringspartiene i asylpolitiske spørsmål, blant annet med kritiske spørsmål i Stortingets spørretime. De samme partiene har kommet med kraftig kritikk av mange av Frps innstrammingsforslag på asylfeltet.

Ikke minst når det gjelder praksis overfor de lengeværende barna, har Krf vært tydelige i sin kritikk. Krf mener at hensynet til barnets beste må tillegges større vekt, og at det må tydeliggjøres gjennom en forskriftsendring. I juli 2013 foreslo Krf at det skulle gjennomføres en forskriftsendring som sikrer at hensynet til barns beste prioriteres foran innvandringsregulerende hensyn, og at behandlingen av sakene til de lengeværende barna skulle legges på vent i mellomtida.

Krf har også vært opptatt av at flere konvertitter må gis beskyttelse.

Krf har ikke vært spesielt synlige i asyldebatten i valgkampen 2013. I august 2013 trakk Krf og Venstre fram en mer human behandling av asylbarna som en av sakene hvor partiene skiller seg klart fra Frp.

Kristelig Folkepartis tidligere politikk:

Krf skrev om asylpolitikk i partiprogrammet første gang i 1989. Krf gikk inn for aktiv solidaritet med mennesker som er forfulgt på grunn av religion, politisk overbevisning eller etnisk opprinnelse.

Krf mente at Norge er forpliktet til å hjelpe mennesker på flukt, og at vi må bære en større del av ansvaret for verdens flyktninger. Krf ønsket en flyktningpolitikk bygget på likeverd, toleranse og vern av menneskeverdet. Målet for flyktningpolitikken er integrering - altså ikke krav om at de skal sendes ut igjen når situasjonen i hjemlandet bedres.

Krf ønsket å ta imot flere kvoteflyktninger. De ønsket også bedre rettssikkerhet for asylsøkere, og å styrke asylsøkeres rettigheter generelt. Krf mente at asylsøkere som hadde vært i landet i åtte måneder uten å få behandlet søknaden, måtte få opphold på humanitært grunnlag.

Krf har alltid hatt programmer som vektlegger solidaritet med mennesker på flykt, og ønske om en human asylpolitikk. Partiet har ønsket å medvirke til at flest mulig flyktninger får hjelp i sitt nærområde, men mener at det ikke må brukes som argument

for ikke å hjelpe mennesker som søker beskyttelse i Norge. Norge må gjøre mer for å gi mennesker som trenger det beskyttelse. Krf har villet øke antallet kvoteflyktninger, og gi mer støtte til FNs flyktningarbeid.

Krf har ønsket at sterke menneskelige hensyn og barns beste skal tillegges større vekt. Krf vil styrke papirløses rettigheter, og gjøre det lettere for barn som har bodd lenge i Norge å få opphold. Krf vil styrke støtteapparatet og gi et bedre psykiatrisk tilbud. Partiet vil forskriftsfeste anbefalinger fra FN. Krf mener at avslag må effektueres, og at det må være en effektiv, men verdig, returnering.

VENSTRE

Oppsummering:

Venstre er opptatt av at asylsøkere ikke skal returneres i strid med FNs anbefalinger. Partiet vil grunnlovsfeste retten til å søke asyl og øke antallet kvoteflyktninger. Venstre vil styrke asylsøkeres rettssikkerhet.

Venstre ønsker at menneskelige hensyn skal tillegges større vekt. De vil gi opphold til personer som ikke kan returneres etter fem år, og styrke papirløses rett til helsehjelp. Venstre vil legge mer vekt på hensynet til barnets beste, og vil at barn som har bodd mer enn tre år i Norge som hovedregel må få opphold. Venstre vil avvikle ordningen med midlertidige tillatelser til barn mellom 16 og 18 år.

Venstre har inngått i forskjellige regjeringer som har ført svært forskjellig asylpolitikk. Bondevik I-regjeringen førte en human og solidarisk asylpolitikk, mens under Bondevik II-regjeringen ble regelverk og praksis på asylfeltet strammet kraftig inn.

Venstre har vært en tydelig kritiker av de rødgrønnes restriktive asylpolitikk, og tatt til orde for en mer human asylpolitisk kurs. Venstre har i flere år løftet fram omlegging av asylpolitikken i human retning som et viktig tema for partiet.

- + Vil grunnlovsfeste retten til asyl.
- + Ønsker en asylpraksis basert på FNs anbefalinger.
- + Vil styrke asylsøkeres rettssikkerhet.
- + Legger stor vekt på humanitetshensyn og hensynet til barnets beste.

- Førte en streng asylpolitikk sist de hadde regjeringsmakt.
- Dårlige muligheter for å få gjennomslag for asylpolitikken i regjeringssamarbeid med Høyre/Frp.

Terningkast: 5

Partiprogrammet sier:

Venstre vil grunnlovsfeste retten til å søke asyl og øke antallet kvoteflyktninger. Asylsøkere skal ikke returneres i strid med FNs anbefalinger.

Venstre vil redusere saksbehandlingstider og bedre forholdene ved asylmottakene. Venstre vil ha bedre integrering fra dag én, og blant annet gi flere asylsøkere arbeidstillatelse.

Venstre ønsker at menneskelige hensyn skal tillegges større vekt. Personer som ikke kan returneres etter fem år, må gis opphold. Papirløses rett til helsehjelp må styrkes.

Barns beste må veie tyngre enn i dag. Barn som har bodd i Norge i mer enn tre år, må som hovedregel få oppholdstillatelse. Venstre vil avvikle ordningen med midlertidige tillatelser til barn mellom 16 og 18 år. Barnevernstjenesten må overta ansvaret for enslige barn mellom 15 og 18 år.

Venstre vil tvangsreturnere raskere etter avslag og intensivere arbeidet med å inngå returavtaler.

Venstre har sagt og gjort:

Venstre har, i likhet med Krf, inngått i forskjellige regjeringer som har ført svært forskjellig asylpolitikk. Bondevik I-regjeringen (1997-2000) førte en human og solidarisk asylpolitikk. Under Bondevik II-regjeringen ble imidlertid regelverk og praksis på asylfeltet strammet kraftig inn. Det var særlig Høyre, med kommunalminister Erna Solberg, som drev fram den restriktive politikken. Bondevik II-regjeringens streng asylpolitikk var upopulær innad i Venstre. Blant annet fremmet Venstres Olaf Thommessen kritikk av egen regjering for den strenge asylpolitikken.

Som opposisjonsparti til den rødgrønne regjeringen har Venstre markert som en forkjemper for en mer human asylpolitisk kurs. Ikke minst Venstre-leder Trine Schei Grande har vært en tydelig talsperson for en mer liberal asylpolitikk. Hun har gjentatte ganger kommet med kraftig kritikk av de rødgrønnes innstramminger på asylfeltet.

I en uttalelse fra 2010 skrev Venstre at de ikke ønsker en asylpolitikk hvor hovedmålet er å være strengere enn de andre partiene og hvor eneste tiltak er å få sendt de som får avslag raskest mulig hjem. Venstre vil ha en asylpolitikk hvor vi setter mennesket i fokus, og vil følge anbefalingene fra FNs høykommissær for flyktninger. Venstre vil ha en politikk som ivaretar rettssikkerheten til asylanten, og vil redusere saksbehandlingstida og sørge for at flere får møte personlig i Utlendingsnemnda.

I 2011 fremmet Venstre et forslag i Stortinget om å avklare situasjonen og styrke rettighetene for papirløse – mennesker uten lovlig opphold i Norge. Partiet ville gi opphold til dem som ikke kunne returneres, og ville styrke papirløses rett til helsehjelp. Venstre ønsket også at barns rettigheter styrkes. Forslagene fikk ikke flertall.

I 2012 uttalte Venstres sentralstyre at det er nødvendig med en omlegging av asylpolitikken i human retning. De skrev at målet til et av verdens rikeste og tryggeste land ikke kan være å balansere hårfint på den ene eller andre sida av internasjonale menneskerettigheter. Målet må være å føre en rettssikker og verdig asylpolitikk som går utover det absolutte minimumsvern. Venstre mente at det mest akutte var å forbedre situasjonen for barn på flukt, og legge større vekt på hensynet til barnets beste. Venstre ville grunnlovsfeste retten til å søke asyl, gi asylsøkere midlertidige arbeidstillatelser, øke antallet kvoteflyktninger og aldri returnere asylsøkere i strid med FNs anbefalinger.

Venstre har kommet med sterk kritikk av den rødgrønne regjeringas politikk overfor lengeværende barn. Venstre har ment at regelverket bør endres slik at hensynet til barnets beste får større vekt.

Også i valgkampen i 2013 har Venstre tatt til orde for en mer liberal asylpolitikk og en mer human praksis overfor barn som har bodd flere år i Norge.

Venstres tidligere politikk:

I programmet fra 1989 skrev Venstre at det skal være lett å søke om asyl, og at det skal være en reell mulighet til å få den innvilget. Regelverket må ivareta de forfulgte menneskerettigheter på en anstendig måte uten mistenkeliggjøring. Venstre ville doble

antallet kvoteflyktninger. De ønsket en liberal tolkning av flyktningdefinisjonen, og større rettssikkerhet for asylsøkere.

På 90-tallet skrev Venstre i sine programmer at Norge, som et av de rikeste landene i verden, har en moralsk forpliktelse til å ta seg av medmennesker som er på flukt fra krig og politisk forfølgelse. Venstre ville arbeide for at Norge ivaretar sine formelle og moralske forpliktelser overfor mennesker på flukt – noe annet ville stride mot våre humane og solidariske tradisjoner. Venstre ønsket en mer liberal asylpolitikk, og ville grunnlovsfeste retten til å søke asyl. De samme poengene ble gjentatt i programmene fra 2000-tallet.

Bondevik II-regjeringen, som Venstre var en del av, strammet inn asylpolitikken i første halvdel av 2000-tallet. Venstre framholdt at de ønsket en mer liberal politikk. Partiet skrev i sitt politiske regnskap at det hadde vært viktig for dem å slå ring om asylinstituttet, hvilket også innebar en strengere praksis overfor dem med grunnløse søknader.

I programmet fra 2005 skrev Venstre at de ville arbeide for at Norge ivaretar sine formelle og moralske forpliktelser overfor mennesker på flukt. De mente at Norge må øke sin flyktningkvote. Venstre ønsket en evaluering av Utlendingsnemnda, siden få asylsøkere ble innkalt til nemndmøter.

I 2009 etterlyste Venstre en klarere linje for hvordan Norge forholder seg til FNs anbefalinger. Venstre ønsket at saker hvor FN har kritisert Norge må tas til ny behandling. Venstre mente at asylsøkere som misbruker asylinstituttet ved å drive kriminell aktivitet må få en rask reaksjon fra politi og rettsvesen og raskt utvises der det er mulig. Partiet var opptatt av å redusere saksbehandlingstida. De ønsket også å gi barnevernet ansvaret for asylsøkerbarn mellom 15 og 18 år.

Venstre har tatt til orde for en sterkere vektlegging av humanitære hensyn i vurderingen av sakene til papirløse – mennesker som ikke har lovlig opphold i Norge. Venstre vil også at papirløse skal ha bedre rettigheter til helsehjelp.

RØDT

Oppsummering:

Rødt ønsker en solidarisk flyktningspolitikk, og vil gjøre det enklere for mennesker på flukt fra forfølgelse og undertrykking å søke asyl i Norge. Rødt vil øke antallet kvoteflyktninger og mener det er en skandale at vi returnerer asylsøkere i strid med FNs anbefalinger.

Rødt vil stoppe bruk av fengsling i asylsaker. Partiet vil styrke asylsøkeres rettssikkerhet, blant annet ved å innføre en asyldomstol.

Rødt mener at barns rettigheter skal ha forrang foran innvandringspolitiske hensyn, og at voksne papirløse som har vært lenge i Norge og ikke kan returneres, må få oppholdstillatelse. Partiet vil gi papirløse fullverdige helserettigheter. De vil også gi papirløse og asylsøkere arbeidstillatelse.

Rødt har ikke hatt noen representanter på Stortinget den siste perioden.

- + Vil føre en solidarisk asylpolitikk basert på FNs anbefalinger.
- + Vil øke antallet kvoteflyktninger.
- + Legger stor vekt på humanitetshensyn og hensynet til barnets beste.
- + Vil stoppe bruk av fengsling i asylsaker.

- Har til nå ikke hatt praktisk innflytelse på asylpolitikken.

Terningkast: 5

Partiprogrammet sier:

Rødt ønsker en solidarisk flyktningspolitikk, og vil gjøre det enklere for mennesker på flukt fra forfølgelse og undertrykking å søke asyl i Norge. Rødt mener det er en skandale at vi returnerer asylsøkere i strid med FNs anbefalinger. Rødt vil øke antallet kvoteflyktninger.

Rødt vil stoppe bruk av fengsling i asylsaker. Asylsøkeres rettssikkerhet bør styrkes, blant annet ved å innføre en asyldomstol.

Rødt mener at barns rettigheter skal ha forrang foran innvandringspolitiske hensyn, og at det skal innføres regulariseringsordninger for papirløse. Papirløse må få fullverdige helserettigheter, og papirløse og asylsøkere må gis arbeidstillatelser.

Rødt har sagt og gjort:

Rødt har vært svært kritisk til den rødgrønne regjeringas asylpolitikk. Partiet har særlig tatt til orde for en mer human politikk overfor papirløse og barn som har vært lenge i Norge.

Rødt har ikke hatt noen representanter på Stortinget den siste perioden.

MILJØPARTIET DE GRØNNE

Oppsummering:

De Grønne ønsker en human og solidarisk asylpolitikk og mener at vi som et rikt, fredelig og demokratisk land har et særlig ansvar for mennesker på flukt. En restriktiv politikk er usolidarisk både overfor mennesker i nød og overfor andre land som da må ta en større del av byrden. De Grønne vil ikke sende mennesker tilbake til land FN advarer mot å returnere til, og de vil gi klimaflyktninger beskyttelse på samme måte som flyktninger etter flyktningkonvensjonen. De Grønne vil øke antallet kvoteflyktninger til 2000.

De Grønne ønsker bedre forhold ved asylmottakene og arbeidstillatelse og norskopplæring til flere. De vil gi enslige mindreårige asylsøkere tettere oppfølging enn i dag. De Grønne vil gi papirløse oppholdstillatelse etter fem år, og barn etter tre år.

- + Vil føre en solidarisk asylpolitikk basert på FNs anbefalinger.
- + Vil øke antallet kvoteflyktninger.
- + Legger stor vekt på humanitetshensyn og hensynet til barnets beste.
- + Vil gi arbeidstillatelse til flere asylsøkere.

- Har til nå ikke hatt praktisk innflytelse på asylpolitikken.

Terningkast: 5

Partiprogrammet sier:

De Grønne ønsker en human og solidarisk asylpolitikk og mener at vi som et rikt, fredelig og demokratisk land har et særlig ansvar for mennesker på flukt. En restriktiv politikk er usolidarisk både overfor mennesker i nød og overfor andre land som da må ta en større del av byrden. De Grønne vil ikke sende mennesker tilbake til land FN advarer mot å returnere til, og de vil gi klimaflyktninger beskyttelse på samme måte som flyktninger etter flyktningkonvensjonen. De Grønne vil øke antallet kvoteflyktninger til 2000.

De Grønne ønsker raskere saksbehandlingstider, bedre forhold ved asylmottakene og arbeidstillatelse og norskopplæring til flere. Enslige mindreårige asylsøkere må få tettere oppfølging enn i dag. Papirløse bør få oppholdstillatelse etter fem år, og barn etter tre år.

Miljøpartiet De Grønne er et ferskt parti som i liten grad har vært synlige i samfunnsdebatten før valgkampen i 2013.